

SOSIAALIALAN KOULUTUS
YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
OPETUSSUUNNITELMA 2016–2017

Opintojen laajuus 90 op

Valmistelija Sirkka Rousu, yliopettaja
23.2.2016

Sisälllys

1.	Sosiaalialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto ja tutkinto-ohjelman valmistelu.....	2
1.1	Sosiaalialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2
1.2	Tutkinto-ohjelman kehittäminen ja opetussuunnitelman valmistelu	3
2.	Sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon lähtökohdat ja tavoitteet työelämässä	3
2.1.	Sosiaaliala sekä lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen	3
2.2.	Sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon tuottama erityisosaaminen	5
3.	Pedagogiset lähtökohdat.....	7
3.1.	Opiskelu ja opetusmuodot	7
3.2.	Yhteistyö muiden ammattikorkeakoulujen kanssa.....	9
3.3.	Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT).....	9
3.4.	Osaamisen ja oppimisen arviointi	10
4.	Sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon rakenne	10
5.	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	12
5.1.	Opintokokonaisuus: Sosiaalialan ja sosiaalityön asiantuntijuus 25 op	12
	OJ Muuttuva sosiaalinen todellisuus ja arvot (10 op).....	12
	OJ Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin asiantuntijuus (10 op).....	12
	OJ Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan työ (5 op)	13
5.2.	Opintokokonaisuus: Sosiaalialan ja sosiaalityön johtaminen ja kehittäminen 15 op.....	13
	OJ Asiakaspalvelun ja työyhteisön johtaminen sekä kehittäminen (10 op)	13
	OJ Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan johtaminen (5 op)	14
5.3	Opintokokonaisuus: Tutkimuksellinen kehittämisosaaminen 15 op.....	14
	OJ Tutkimuksellisen kehittämisen perusta (5 op).....	15
	OJ Strategiset ja menetelmälliset vaihtoehdot TK-työn toteuttamiselle (5 op).....	15
	OJ Johtopäätökset ja raportointi (5 op)	16
5.4	Opintokokonaisuus: Vapaasti valittavat opinnot (5 op)	16
	OJ Vapaasti valittavat opinnot (5 op).....	16
5.5	Opintokokonaisuus: Opinnäytetyö (30 op).....	16
	OJ Master-työn idea ja aihe (10 op).....	17
	OJ Master-työn suunnitelma (10 op).....	17
	OJ Master-työn raportti (10 op)	17
	Liite 1: Master-työn/opinnäytetyön arviointikriteerit	18
	Liite 2. Osaamisen arvioinnin kriteerit.....	0

1. Sosiaalialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto ja tutkinto-ohjelman valmistelu

1.1 Sosiaalialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ¹ on tarkoitettu ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittaneille, joilla on pääosin tutkinnon suorittamisen jälkeen kertynyt vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta.

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on työelämälähtöinen, osaamista syventävä ja laajentava sekä työelämää kehittävä korkeakoulututkinto. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen *tavoitteena* on asetuksen 5 §:n mukaan antaa opiskelijalle:

- työelämän kehittämisen edellyttämät laajat ja syvälliset tiedot asianomaiselta alalta sekä tarvittavat teoreettiset tiedot asianomaisen alan vaativissa asiantuntijatehtävissä toimimista varten
- syvällinen kuva asianomaisesta alasta, asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä valmiudet seurata ja eritellä alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehitystä
- valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman alan ammattitaidon kehittämiseen
- hyvä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.

Tutkintoon sisältyvien *syventävien opintojen* tavoitteena on antaa opiskelijalle mahdollisuus syventää teorian soveltamista käytäntöön, analyttisiä taitoja, projektin johtamisen sekä tutkimus- ja kehitystyöhön osallistumisen taitoja ja sosiaalisia taitoja. *Opinnäytetyön* tavoitteena on kehittää opiskelijan tutkimus- ja kehittämisvalmiuksia, kykyä soveltaa tutkimustietoa, käyttää valittuja tutkimus- ja kehittämismenetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen asiantuntijatyöhön.

Sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon opinnot ovat *laajuudeltaan 90 op*. Opinnot on mahdollista suorittaa työn ohella. Lähiopetus toteutuu kolmena lukukautena. Opiskelujen kokonaiskesto on noin 1,5–2 vuotta. Hakukelpoisia tutkintoja ovat sosionomi (AMK) ja geronomi (AMK) tutkinnot.

Sosiaalialan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suomenkielinen *tutkintonimike* on joko sosionomi (ylempi AMK) tai geronomi (ylempi AMK). Tutkinto antaa pätevyyden ylempää korkeakoulututkintoa edellyttäviin tehtäviin niin järjestö-, yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla lukuun ottamatta sosiaalityöntekijän kelpoisuutta edellyttävät eräät tehtävät.²

Sosionomi (ylempi AMK) -tutkinnon voi tällä hetkellä suorittaa useissa ammattikorkeakouluissa. Tutkinnon työmarkkina-asemaa ja koulutuksen tuottamaa yhteistä osaamissisältöä on kuvattu viimeksi 13.2.2015 Valtakunnallisen sosiaalialan AMK-verkoston Yamk-työryhmässä.³ Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaan ylempää AMK-tutkintoa kehitetään edelleen

¹ Uudistettu Ammattikorkeakoululaki 932/2014 (11 §) sekä ammattikorkeakouluasetus 1129/2014 (5§), asetus korkeakoulututkintojärjestelmästä 464/1998.

² HE 354/2014 vp laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain muuttamisesta; Ammattihenkilölaki 817/2015; Valtakunnallisen sosiaalialan AMK-verkoston lausunto 11.2.2015 eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle (verkossa <https://www.innokyla.fi/soamk>); 2016 keväällä on ollut vireillä muutos ammattihenkilölakiin.

³ Sosionomi (ylempi AMK) -maisteritason tutkinto. Käytännöllistä viisautta ja ammatillista sosiaalityön asiantuntijuutta. 2015. (verkossa <https://www.innokyla.fi/soamk>).

työelämälähtöisenä koulutuksena ja tutkinnon tunnettuutta työelämässä parannetaan.⁴ Tähän mennessä sosiaalialan koulutusohjelmasta valmistuneet ovat työllistyneet mm. sosiaalialan työyhteisöjen (lähi)esimies- ja kehittämistehtäviin, KELA:n ja työvoimahallinnon esimiestehtäviin, yksityiselle sektorille ja järjestöihin suunnittelijoiksi ja kehittämisspääliköiksi ja johtajiksi, koulukuraattorin (tai vastaava nimike kouluissa) tehtäviin, erityisnuorisotyön esimies- ja kehittämistehtäviin, yhdyskuntatyöhön, erityissosiaaliohjaajan tehtäviin, valtionhallinnon asiantuntijatehtäviin, joissa edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa, ja opettajakoulutuksen kautta opettajan tehtäviin.

1.2 Tutkinto-ohjelman kehittäminen ja opetussuunnitelman valmistelu

Opetussuunnitelman muutostarvetta arvioidaan vuosittain: tutkinnon ja opetussuunnitelman tavoitteet, sisällöt sekä tutkinnon hakukelpoisuutta ja ammatillista painopistettä ottaen huomioon työelämän kehittymistarpeet, tutkinnon työmarkkinakehitys sekä koulutusalan vastaava muu koulutustarjonta metropolialueella. Muutostarvetta analysoidaan myös yhteistyössä Metropolia Master ´s tutkintojen verkostossa muiden Metropolian ylempien AMK-tutkintojen kanssa. Keväällä 2016 käynnistynyt Metropolian sosiaalialan neuvottelukunta osallistuu tutkinnon kehittämiseen.

Opetussuunnitelman tavoitteet ja sisällöt vastaavat kansallisessa (NQF) ja eurooppalaisessa (EQF) ylempien korkeakoulututkintojen viitekehyksissä määriteltyä tasoa 7.⁵ Opetussuunnitelma on *osaamisperustainen* Metropolian ammattikorkeakoulun hallituksen linjausten mukaisesti.

2. Sosiaalialan ylempien ammattikorkeakoulututkinnon lähtökohdat ja tavoitteet työelämässä

2.1. Sosiaaliala sekä lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

Metropolian sosiaalialan ylempien ammattikorkeakoulututkinnon tavoitteena on kouluttaa *sosiaalialan ja hyvinvoinnin laaja-alaisia asiantuntijoita*, jotka osaavat uudistaa ja johtaa asiakastyötä sekä kehittää sosiaalialan toimintakäytäntöjä ja palveluja yhteistyössä asiakkaiden, monialaisten verkostojen sekä yhteisöjen kanssa.

Tutkinto-ohjelmassa on 10 op:n sisältöpainotuksena lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämisen ja lapsiperheiden palvelujen monialaisen tuottamisen näkökulma sekä tutkittuun tietoon ja kokemukseen perustuva kehittäminen kaupunkiympäristössä. Tutkinnon opinnoissa vahvistetaan osaamista, jota tarvitaan lasten ja perheiden kasvu- ja elinolojen parantamiseksi sekä ongelmia ehkäisevässä ja varhaisessa tukemisessa. Uudenlaista osaamista edellyttää myös kulttuurisensitiivinen ja osallisuutta korostava moniammatillinen työote sekä taito auttaa vaikeissa elämäolosuhteissa kasvavia lapsia, nuoria ja heidän perheitään. Väestöryhmän tarpeita tarkastellaan paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen sosiaalipolitiikan sekä sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästä hyvinvointiyhteiskunnan näkökulmasta.

Tutkimustulokset osoittavat, että lapsiperheiden taloudellinen asema suhteessa koko väestöön on heikentynyt. Lasten suhteellinen köyhyys on kasvanut ja eriarvoisuus syventynyt. Köyhyys näkyy myös osattomuutena koulutuksessa, heikompana terveytenä ja sijoittumisena työmarkkinoille. Sosioekonomiset hyvinvoinnin ja terveyden erot ovat edelleen suuret ja vaikuttavat lasten elämänkulussa. Työttömyys, epävarmuus työsuhteen jatkuvuudesta ja toisaalta suuret työpainet

⁴ Koulutus- ja tutkimus vuosina 2011-2016. Kehittämissuunnitelma, kohta 96, kohta 107.

⁵ Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:24, 51-53.

verottavat monen vanhemman voimavaroja. Perheet ovat globaalisti murroksessa rakenteellisesti ja elämäntavallisesti. Perhepolitiikka nyky muodossaan ei kykene vastaamaan monimuotoistuvien perheiden tarpeisiin, käytännön esimerkkinä kahdessa kodissa asuva lapsi ei saa koulukuljetusta kuin vain toisesta kodista. Perheiden ja lasten vaikeuksista kertoo myös asiakasmäärien kasvu erityis palveluissa. Esimerkiksi lastensuojelun avohuollon sekä kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on 1990 -luvun puolivälin jälkeen kasvanut jatkuvasti.⁶

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen edellyttää uudenlaista lähestymistapaa, jossa siirrytään häiriösuuntautuneesta toimintamallista kohti yhteisösuuntautunutta toimintamallia, mikä edellyttää eri toimijoiden kumppanuutta ja yhteistyötä lapsen ja nuoren kasvu- ja elinolojen kehittämisessä. Tavoitteena on lapsen ja nuoren erityisasiakkuuksien vähentäminen ja tuen toteuttaminen riittävän varhain lapsen ja nuoren arjen kasvuyhteisöissä, kuten kodissa, päivähoitossa, koulussa ja vapaa-ajan toiminnoissa. Kasvuolojen riskien vähentäminen ja toisaalta kasvua edistävien suojaavien tekijöiden sekä ongelmia *ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen* lasten, nuorten ja perheiden kanssa edellyttävät uudenlaista ammatillista asiakasosaamista. Toiminnan ja palvelujen kehittäminen sekä johtaminen ovat entistä enemmän verkostojen monialaista johtamista ja strategista kumppanuutta - myös asiakkaiden kanssa.⁷ Maahan muuttaneiden lasten, nuorten ja perheiden *kotoutumisen edistäminen* korostaa yhteisöllistä ja sosiaalista lähestymistapaa.⁸ Työntekijöiltä odotetaan kulttuurisensitiivisyyttä, joustavuutta, henkilökohtaisuutta ja perheiden yksilöllisten tarpeiden ja toiveiden huomioonottamista.

Sosiaali- ja terveysalan strategian tavoitteena on sosiaalisesti kestävä yhteiskunta, jossa ihmisiä kohdellaan yhdenvertaisesti, varmistetaan kaikkien osallisuus sekä edistetään jokaisen terveyttä ja toimintakykyä. Vuonna 2015 uudistunut sosiaalihuoltolaki korostaa ennaltaehkäisyä, varhaista tuen saamista lapsiperheille heidän arjessaan ilman erityisasiakkuutta, kansalaisten ja asiakkaiden osallisuutta, kuulluksi tulemistä sekä yhteistyötä. Palvelutarjonnan lähtökohtana on ihmisten muuttuvat tarpeet: järjestelmä - ja tarjontakeskeisyydestä siirrytään asiakaslähtöiseen ja kysyntäkeskeiseen järjestelmään, joka perustuu ihmisten valinnanvapauteen ja itsemääräämisoikeuteen, ja jossa asiakas saa tukea ja neuvontaa valintojen tekemiseen sekä tarjolla olevan tiedon käsittelyyn. Metropolialueen (Helsingin seudun) syrjäytymistä ja huono-osaisuutta ehkäisemään tarvitaan kuntien, valtion ja järjestöjen yhteistyössä tehtäviä *merkittäviä rakenteellisia uudistuksia*, nopeaa reagointia vaativia toimenpiteitä ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamista. Tarpeet erityiselle kaupunkisosiaalityön osaamiselle myös korostuvat.⁹

Sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden yksi keskeinen osaamisalue on *yhteiskunnallinen vaikuttamistyö* sosiaalisten ongelmien ehkäisemisessä ja korjaamisessa mm. tutkimuksellisen kehittämisen menetelmin. Lasten, nuorten ja perheiden palveluja kehitettäessä tarvitaan sekä syvällistä väestön ja asiakkaiden kokonaistarpeet huomioivaa osaamista että

⁶ Mm. lastensuojelun tilastot 2014. THL. Lapsiperheiden hyvinvointi 2014. THL. ks. myös www.Munperhe.com asiantuntija-aineistot ja haastattelut 2014.

⁷ Sipilän hallituksen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma 2016; Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma Kaste 2012-2015 ja sen toimeenpanosuunnitelma; Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelma Lanuke 2012-2015. Sosiaali- ja Sosiaali- ja terveysministeriön tulevaisuuskausa 2014:13. <http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/-/julkaisu/1892678> 3.10.2014; Haverinen Riitta, Kuronen Marjo, Pösö Tarja (toim.) 2014. Sosiaalihuollon tila ja tulevaisuus; Toikko Timo 2012. Sosiaalipalveluiden kehityssuunnat; Aaltio Elina 2013. Hyvinvoinnin uusi järjestys; Ahola Pasi, Arajärvi Pentti ja Kananoja Aulikki 2010. Yhteiset vai ostetut. Sosiaalipalvelut hyvinvoinnin ja osallisuuden tuottajana. <http://sorsafoundation.fi/files/2012/07/Yhteiset-vai-ostetut.pdf>; Helne Tuula, Hirvilampi Tuuli ja Laatu Markku 2012. Sosiaalipolitiikka rajallisella maapallolla. Helsinki: Kelan tutkimusosasto. Luettavissa:

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/34643/Sosiaalipolitiikka_rajallisella_maapallolla.pdf?sequence=4;

Kananoja Aulikki, Niiranen Vuokko, Jokiranta Harri 2008. Kunnallinen sosiaalipolitiikka, osallisuutta ja yhteistä vastuuta.

⁸ Uudistunut kotoutumisen edistämislaki L 1386/2010 ja kansainvälistä suojelua hakevien vastaanottolaki L 746/2011.

⁹ Sosiaalisesti kestävä Suomi 2020. Sosiaali- ja terveyspolitiikan strategia. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2011:1. Sosiaalisen eheyden vahvistamislinjauksia metropolialueella. Metropolialueen sosiaalisen eheyden koordinaatioryhmän loppuraportti 7.2.2011. Sosiaalihuollon lainsäädännön uudistaminen. Sosiaalihuollon lainsäädännön uudistamistyöryhmän loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2012: 21. HE sosiaalihuoltolaiksi 164/20014 vp; sosiaalihuoltolaki; L 1301/2014.

perinteiset ammatti- ja organisaatioiden toimialarajat ylittävää *palvelujen johtamis- ja kehittämisaosaamista*. Myös toimintaympäristön muutosten ennakoitaito, tiedolla johtaminen, vaikutusten arviointi sekä osallistava johtamiskulttuuri edellyttävät uudenlaista osaamista, kuten myös sosiaalitalouden osaamista. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusprosessi tulee muuttamaan erittäin merkittävästi sote-palvelujen järjestämistä. Sipilän hallituksen linjauksen mukaan sote-palvelut siirtyvät kuntien vastuulta maakunnalliselle itsehallinnolliselle organisaatiolle. Lisäksi on linjattu, että sote-palveluissa siirrytään valinnanvapausmalliin, jonka sisällöstä ei ole vielä tietoa. Kuntien tehtäviksi jäävät lapsiperhepalveluista mm. varhaiskasvatus, perusopetus, liikunta, vapaa-aika, nuorisotyö, kulttuuri.¹⁰

2.2. Sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tuottama erityisosaaminen

Tutkinto-ohjelmassa keskitytään sosiaalialan ja sosiaalityön edellyttämän laaja-alaisen osaamisen kehittämiseen. Globalisoituvassa yhteiskunnassa ja kiihtyvällä tahdilla muuttuvissa organisaatioissa ja toimintaympäristöissä autonomisuus, innovatiivinen ja kehittävä asenne sekä rohkeus tarttua toimintaympäristön muuttuviin haasteisiin ovat keskeisellä sijalla. Työskentely moniammatillisissa verkostoissa edellyttää ammatilliselta kykyä sekä avoimeen yhteisölliseen vuoropuheluun ja joustavuuteen että vahvaa kykyä toimia oman ammattialansa asiantuntijana siten, että sosiaalialan keskeiset toimintaperiaatteet, kuten eettisyys, osallisuus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen toteutuisivat.

Sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tuottama osaaminen (kompetenssit) on määritelty sosiaalialan valtakunnallisen ammattikorkeakouluverkoston ja ARENEN (Ammattikorkeakoulujen rehtorien neuvosto ry 2010) suositusten mukaiseksi (OPM 2009:24).

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut

- Hallitsee laaja-alaiset ja pitkälle erikoistuneet oman alansa erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana. Ymmärtää alan ja eri alojen rajapintojen tietoihin liittyviä kysymyksiä ja tarkastelee niitä ja uutta tietoa kriittisesti. Kykenee ratkaisemaan vaativia ongelmia tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa, jossa kehitetään uusia tietoja ja menetelmiä sekä sovelletaan ja yhdistetään eri alojen tietoja.
- Kykenee työskentelemään itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä tai yrittäjänä. Kykenee johtamaan ja kehittämään monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja. Kykenee johtamaan asioita ja/ tai ihmisiä. Kykenee arvioimaan yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa. Kykenee kartuttamaan oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaamaan muiden kehityksestä.
- On valmius jatkuvaan oppimiseen. Osaa viestiä hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle. Kykenee vaativaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä.

Sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon koulutuksen sisällön ytimenä on opiskelijan oman substanssiosaamisen syventäminen ja laajentaminen siten, että hänen valmiutensa tulevaisuusorientoituneeseen, tutkimusperustaiseen ja asiakaslähtöiseen työn kehittämiseen ja johtamiseen lisääntyvät.

¹⁰ Sipilän hallituksen sote-linjaukset 2015; Salmi, Minna 2008. Rakenteellinen välinpitämättömyys riski lasten tulevaisuudelle. Futura 4/2008, s. 37–48; Lasten hyvinvoinnin kansalliset indikaattorit: Tavoitteena tietoon perustuva lapsipolitiikan johtaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:3.

Tutkinnon tuottamat kompetenssit on jaettu tässä opetussuunnitelmassa kolmeen laajaan osaamisalueeseen *sosiaalialan valtakunnallisessa ammattikorkeakoulujen verkostossa toimivan ylempi amk-tutkinnon työryhmän suositusten mukaisesti* ¹¹

- sosiaalialan asiantuntijuusosaaminen
- tutkimuksellinen kehittämisosaaminen
- johtamisosaaminen.

Osaamisalueisiin on integroitu kansallisesti määritellyt yhteiset kompetenssit: oppimisen taidot, eettinen osaaminen, työyhteisöosaaminen, innovaatio-osaaminen sekä kansainvälistymisosaaminen (taulukko 1).

Taulukko 1. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset kompetenssit kansallisen viitekehyksen mukaan

Oppimisen taidot	<ul style="list-style-type: none"> • osaa monipuolisesti ja tavoitteellisesti arvioida ja kehittää asiantuntijuuttaan • osaa hankkia, käsitellä, tuottaa ja arvioida tietoa kriittisesti ja eri alojen näkökulmista • kykenee ottamaan vastuuta yhteisön tavoitteellisesta oppimisesta
Eettinen osaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • kykenee ottamaan vastuuta yhteisön toiminnasta ja sen seurauksista • osaa soveltaa alansa ammattieettisiä periaatteita asiantuntijana ja työelämän kehittäjänä • osaa tehdä ratkaisuja ottaen huomioon yksilön ja yhteisön näkökulmat • osaa edistää tasa-arvoisuuden periaatteiden toteutumista työyhteisössä • osaa edistää kestävän kehityksen periaatteiden ja yhteiskuntavastuun toteutumista • kykenee johtamaan yhteiskunnallisesti vaikuttavaa toimintaa eettisiin arvoihin perustuen
Työyhteisöosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • osaa kehittää työyhteisön toimintaa ja työhyvinvointia • osaa kehittää työelämän monialaista viestintää ja vuorovaikutusta • osaa soveltaa tieto- ja viestintätekniikkaa tehtävissään • osaa luoda verkostoja ja kumppanuuksia • osaa johtaa ja uudistaa toimintaa monimutkaisissa ja ennakoimattomissa toimintaympäristöissä • kykenee toimimaan vaativissa asiantuntijatehtävissä, johtamistehtävissä tai yrittäjänä
Innovaatio-osaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • osaa tuottaa uutta tietoa ja uudistaa toimintatapoja yhdistäen eri alojen osaamista • osaa johtaa projekteja • osaa johtaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita sekä hallitsee tutkimus- ja kehitystoiminnan menetelmiä • osaa kehittää asiakaslähtöistä, kestävää ja taloudellisesti kannattavaa toimintaa
Kansainvälistymisosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • kykenee kansainväliseen viestintään työtehtävissään ja toiminnan kehittämisessä • osaa toimia kansainvälisissä toimintaympäristöissä • osaa ennakoida kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla ammattialallaan

Kansainvälistymisosaamista edistetään erityisesti ns. kotikansainvälisyysmenetelmillä, jossa esimerkiksi osana oppimistehtäviä tutustutaan kirjallisuuden ja esimerkkien avulla muiden maiden käytäntöihin sekä mahdollisuuksien mukaan osallistutaan yhteiseen opetukseen mm. kansainvälisten kumppanikorkeakoulujen kanssa. Master-tutkintojen kansainvälistä yhteistyötä kehitetään jatkuvasti tiiviimmäksi osaksi opetusta. Jonkin verran toteutuu myös opiskelija- ja opettajavaihtoa yhteisissä seminaareissa ja Master´s School-opinnoissa.

Tutkinnon aikana hankittu erityisosaaminen näkyy siten, että opiskelija tunnistaa sosiaalialan kannalta keskeiset *eettiset kysymykset*, tuntee niiden taustalla olevat eettiset teoriat ja pystyy perustelemaan omia eettisiä kantojaan asiakas-, vaikuttamis-, tutkimus- ja kehittämistyössä. Hän osaa arvioida ja kehittää *teoreettisesti perusteltua asiakastyötä* ja hyviä käytäntöjä sekä arvioida niiden vaikuttavuutta eri asiakasryhmien kanssa tehtävässä työssä.

Koulutuksen aikana opiskelija laajentaa ja syventää *palvelujärjestelmäosaamistaan* siten, että hän tuntee hyvinvointipalvelujen uusimman lainsäädännön ja hallinnon keskeiset päätöksenteko- ja arviointiprosessit sekä palvelujen kehittämisen perustat. Koulutuksen aikana opiskelijan *yhteiskunnallinen analyysitaito* ja muutosten sosiaalisten vaikutusten ennakointitaito syvenevät ja

¹¹ ks. Valtakunnallinen sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto <https://www.innokyla.fi/soamk>; ks. myös www.ylempi.amk.fi

laajenevat siten, että hän osaa jäsentää ja analysoida sosiaalisia ongelmia/riskejä ja niiden ilmenemistä ihmisten arjen tasolla.

Opinnot tukevat opiskelijan *kehittämisen- ja johtamistaitoja* niin, että hän osaa ottaa käyttöönsä muutosjohtamisen ja moninaisuutta kunnioittavan ja arvostavan työorientaation työyhteisössään ja osaa soveltaa strategisen johtamisen elementtejä verkostoituvassa toimintakentässä. Hän osaa myös soveltaa taloudellisen ajattelun näkökulmaa julkisten hyvinvointipalvelujen strategisessa ja operatiivisessa johtamisessa, ymmärtää kilpailuttamisen periaatteet ja osaa arvioida palveluiden laatua, saatavuutta ja vaikuttavuutta resurssien käytön näkökulmasta.

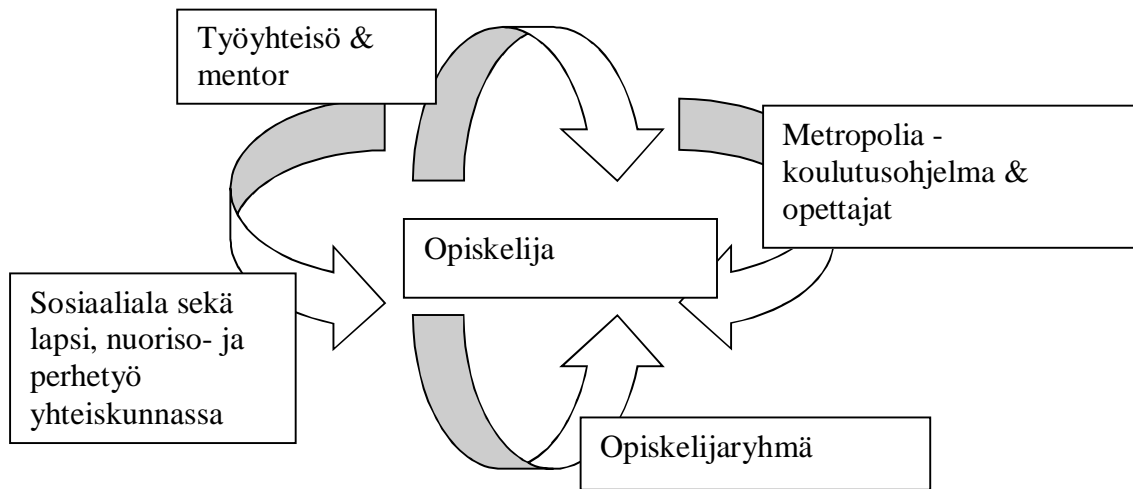
Koulutuksen aikana opiskelijan *yhteisöllinen osaaminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen* laajenevat ja syvenevät niin, että hän osaa analysoida yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen toiminnan taustalla olevia arvoja ja intressejä. Hän osaa analysoida epätasa-arvoa tuottavia rakenteita ja hallitsee menetelmiä niiden purkamiseen. Yhteisöllisessä työssään hän osaa kehittää osallistavia, aktivoivia ja valtaistavia työmenetelmiä sekä käyttää ajanmukaisia viestintätapoja ja -kanavia kuten sosiaalista mediaa ja asiantuntijablogeja.

Opintojen aikana opiskelijan *tutkimus- ja kehittämisosaaminen* laajenee ja syvenee siten, että hän kykenee rakentamaan oppimistehtävänsä sekä tutkimus- ja kehittämistyönsä työelämälähtöisesti ja *yhteistyössä työelämän kanssa*. Hän pystyy analysoimaan ja arvioimaan kehittämistoiminnan lähtökohtana olevia tiedonintressejä sekä osaa systemaattisesti analysoida käytännön kehittämistoiminnassa syntyneitä kokemustietoja. Hän hallitsee sosiaalialan tutkivan ja arvioivan kehittämisen menetelmiä sekä osaa itsenäisesti ja verkottuneesti toteuttaa ja arvioida sosiaalialaa kehittäviä tutkimus-, arviointi- ja kehittämishankkeita. Tavoitteena on, että opiskelija tutkinnon suoritettuaan kykenee uudistamaan sosiaalialan käytäntöjä systemaattista tiedontuotantoa hyödyntäen.

3. Pedagogiset lähtökohdat

3.1. Opiskelu ja opetusmuodot

Opiskelu sosiaalialan ylemmässä tutkinnossa on *monimuoto-opiskelua*. Tämä tarkoittaa, että opintojen suorittaminen tapahtuu erilaisia etäopiskelun ja kontaktiopiskelun muotoja yhdistämällä. Keskeisessä asemassa on opiskelijan eli *oppijan oma tavoitteellinen oppimisprosessi*, jota ammattikorkeakoulun järjestämä opetus sekä työelämän mentori tai muu työelämässä tapahtuva toiminta tukee. Prosessissa yhdistyvät opiskelijan omat ammatillisen kasvun ja elämänikäisen oppimisen tavoitteet korkeatasoisen ammatillisen osaamisen ja asiantuntijuuden vaatimuksiin. Opiskelijan osaamisen syventäminen ja laajentaminen mahdollistuu *jatkuvassa vuoropuhelussa* työelämän, opetuksen ja opiskelijoiden vertaisryhmän välillä sekä työelämän ja koulutuksen tutkimus- ja kehittämistyön *yhteistoiminnallisessa* prosessissa.

KUVIO 1: Ylemmän tutkinnon opiskelijan asiantuntijuuden rakentuminen työelämän ja koulutuksen vuoropuhelussa

Työelämä on keskeinen oppimis- ja kehitysympäristö. Työelämätahojen kanssa pyritään luomaan yhteistoiminnallisen suunnittelun ja kehittämisen toimintamallia. Opiskelijoiden oppimistehtäviä toteutetaan työelämän kanssa yhteisinä ja näin tehtävät hyödyttävät työelämän kehittämistarpeita. Oppimistehtävien kautta opiskelija voi olla edistämässä työelämän ja oman työyhteisönsä kehittymistä ja muutosta.

Opiskelijan ja hänen työnantajansa kanssa Metropolian koulutusohjelma pyrkii toteuttamaan kolmikantaista *yhteistyötä*, jossa tavoite on kehittää työelämää ja yhteistyötä sekä varmistaa oman työnantajan kautta mahdollistuva lähituki opiskelijalle esimerkiksi mentoroinnilla. Mentoreiden toimintaa voidaan tukea mm. yhteistyötapaamisilla ja mahdollistamalla heidän osallistumisensa Metropolian työelämä-seminaareihin. Opinnäytetyöstä tehdään tutkimusluvan lisäksi tarvittaessa kirjallinen *sopimus opinnäytetyön* työelämätahon kanssa. Sopimuksessa sovitaan työelämän ja/tai yhteistyö-oppilaitoksen kanssa opiskelijan opinnäytetyön *tavoitteista, ohjaamisyhteistyöstä, vastuista ja käytännöistä*.

Opinnot etenevät opetussuunnitelmassa esitetyn ajoituksen sekä opiskelijan valitseman *HOPS*-polun mukaisesti. Eri opintojaksoihin sisältyvät osa-alueet pyritään integroimaan laajemmiksi, oppimistavoitteiden kannalta mielekkäiksi kokonaisuuksiksi ja tehtäviksi, ja niveltämään ne tukemaan kunkin opiskelijan opinnäyteprosessia. Ammatilliseen asiantuntijuuteen kasvun keskusteluilla tuetaan myös opiskelijan ammattiuralla kehittymisen tavoitteita. Koska *opiskelijan itsenäisen opiskelun panos on* erittäin merkittävä kokonaistyömäärän ja tuloksellisen oppimisen kannalta, ajan ja muiden henkilökohtaisten resurssien käyttö edellyttää ennakkointia ja realistista suunnittelua. Tämä edellyttää myös *hyvin toteutuvaa opiskelun kokonaisohjausta*. Ohjaus toteutuu sekä opintojakson opettajan, opintokokonaisuudesta vastaavan opettajatiimin, tutoropettajan, opiskelijoiden vertaisryhmän ja työelämäkumppanin toimesta.

Oppimista edistetään käyttämällä *monimuotoisia opiskelumetodeja ja oppimisympäristöjä*, joista keskeisimpiä Metropolian sosiaalialan ylemissä opinnoissa käytettäviä menetelmiä on kuvattu alla (taulukko 2.) Osa opinnoista voidaan toteuttaa yhteistyössä Metropolian muiden ylempi AMK-tutkintojen sekä muiden sosiaalialan ammattikorkeakoulujen ylempi AMK-tutkintojen kanssa, myös kansainvälisten oppilaitoskumppaneiden kanssa.

Taulukko 2. Esimerkkejä opiskelussa käytettävistä oppimisen ja ohjauksen menetelmistä

Asiantuntija-luento	joko ammattikorkeakoulun oman tai ulkopuolisen asiantuntijan pitämä luento määrätystä aiheesta.
Aktivoiva luento	Opettajan vetämä kontaktiopetus, johon sisältyy luennoivan opetuksen lisäksi osanottajien yhteistä keskustelua, ryhmätöitä, harjoituksia tai muuta vastaavaa.
Itsenäinen opiskelu	Opiskelijan itseohjautuvaa toimintaa, jossa hän hankkii ja prosessoi tietoa esimerkiksi lukemalla ja kirjoittamalla. Itsenäistä opiskelua ei välttämättä arvioida, mutta se voidaan raportoida esimerkiksi reflektio- tai oppimispäiväkirjan avulla.
Opintopiiri	on pienryhmä, joka työstää kohdemateriaalia yhteistoiminnallisesti niin, että ryhmän veto- ja muut vastuut jakaantuvat ryhmässä tasapuolisesti.
Tehtävähjattu opiskelu	Opiskelijat työskentelevät ohjeistetun/ohjatun oppimistehtävän parissa. Tehtävään sisältyy useimmiten raportti kirjallisessa ja/tai suullisessa muodossa.
Ryhmätyö	Opiskelijat työstävät ohjatusti/ohjeistetusti kokonaisuuden, jonka tulokset esitetään ja arvioidaan vertaisryhmässä.
Verkko-opetus	Oppimisprosessi, joka voi sisältää erilaisia oppimisstrategioita, mutta tapahtuu verkossa tietyllä oppimisalustalla (esimerkiksi Moodle). Verkko-oppimista voi olla esimerkiksi sosiaalisen median käyttö ja hyödyntäminen.
Seminaari	Työskentely tapahtuu opiskelijoiden tuottamien töiden pohjalta. Seminaareihin sisältyy ohjaajien antaman palautteen ohella keskeisenä vertaispalautte, jota erikseen määrättyt opponentit ja/tai muut osallistujat antavat. Seminaari voi olla esimerkiksi opinnäyteprosessiin sisältyvä opinnäytetyön suunnitelma- tai työskentelyseminaari tai johonkin opintojaksoon sisältyvä kirjallisuus- tai teemaseminaari.
Vertaisarviointi	Opiskeluryhmän jäsenten antaman palautteen jakaminen ryhmässä.
Opintokäynnit	Koko ryhmässä tai pienryhmässä tehtävä vierailu asiantuntijuuden kannalta keskeiseen ja kiinnostavaan kohteeseen.
Projektiopetus	Opiskelijoiden ohjatusti suunnittelema, toteuttama ja arvioima projekti tai osallistuminen ammattikorkeakoulun tai muuhun projektiin/hankkeeseen tietyllä määritellyllä osuudella.
Tutorointi	Nimetyt tutor -opettajan antama ryhmä- tai yksilöohjaus opiskelun ja ammatillisen kasvun kysymyksissä. Jokainen opiskelija tekee itselleen asiantuntijuutensa ja omien oppimistavoitteidensa mukaisen henkilökohtaisen oppimissuunnitelman (HOPS), jonka toteuttamisessa tutor-opettaja tukee.
Yksilöohjaus	Opettajan antama ohjaus yksittäiselle opiskelijalle opinnäytetyöhön tai muuhun oppimistehtävään liittyen.
Mentorointi	Opiskelijan oppimista tukeva mentori on opiskelijan valitsema luottohenkilö-asiantuntija, jonka opiskelija itse valitsee tukemaan omaa ammatillista kasvuaan
Opinnäytetyön työelämä ohjaaja	Opinnäytetyöstä tehtävässä kirjallisessa sopimuksessa/sopimuksissa voidaan sopia opinnäytetyön kohteena olevan työelämätahon ja/tai tutkimus- ja kehittämissyhteistyötahon kanssa opiskelijan opinnäytetyön ohjaamisyhteistyöstä, vastuista ja käytännöistä.

3.2. Yhteistyö muiden ammattikorkeakoulujen kanssa

Metropolia ammattikorkeakoulu, Diakonia ammattikorkeakoulu ja Laurea toimivat kumppanuuteen perustuvassa yhteistyöverkostossa, jossa on mahdollisuus tarjota pääkaupunkiseudun sosiaalialan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittaville mahdollisuus opiskella ja täydentää opintojaan yhteistyöverkon sisällä. Tavoitteena on antaa opiskelijoille mahdollisimman laadukas ja rikas sosiaalialan asiantuntijuuden tarjonta kaupunkiseudulla. Opiskelija voi yksilökohtaisen opetussuunnitelman puitteissa valita tällä hetkellä vapaavalintaisiin opintoihin (5 op) liittyviä asioita kumppanuusverkoston sisältä. Tämän lisäksi verkosto voi järjestää muuta yhteistä opetusta sekä Studia Generalia –luentoja sosiaalialan ajankohtaisista kysymyksistä. Kumppanien kesken voidaan harjoittaa asiantuntijavaihtoa opinnäytetyön ohjauksissa sekä erilaisissa ylempään ammattikorkeakoulututkintoon ja sen sisältöihin liittyvissä kysymyksissä.

Valtakunnallisessa sosiaalialan AMK-verkostossa toimii lisäksi YAMK-työryhmä, joka kehittää myös verkoston yhteistyönä toteutuvaa ylempi AMK-opetusta, kuten suunnitteilla oleva Summer School 2017.

3.3. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

AHOT:illa tarkoitetaan hyväksilukemisen, korvaamisen ja muilla tavoin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. AHOT perustuu työelämä- ja osaamislähtöiseen opetussuunnitelmaan. Tunnistettava osaaminen tulee olla opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista.

Opiskelijalla on oikeus hakea muualla hankitun osaamisen tunnustamista. Tunnustaminen kohdistuu opiskelijan *osaamiseen* riippumatta siitä missä tai miten osaaminen on hankittu. *Opiskelijalla on vastuu osaamisensa osoittamisesta, todistamisesta ja riittävien tietojen toimittamisesta.* Opiskelijalla

on mahdollisuus hakea niin halutessaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella osaamisen tunnustamista ja saada siitä hyväksilukupäätös opintojaksokokonaisuudesta tai sen osasta.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen (AHOT) on osa henkilökohtaista opetussuunnitelmaa (HOPS). Tällaisen osaamisen tunnustamista haetaan ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaisella sähköisellä hakemuksella. Opintojen suunnittelun ohjaus toteutuu HOPS -keskustelussa opettajatutorin kanssa.

3.4. Osaamisen ja oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi kuuluu laadullisena elementtinä opetuksen ja oppimisen kaikkiin vaiheisiin. Arviointi on sekä ohjaavaa että kehittävä. Sen ytimenä on vahvistaa *reflektiivistä suhtautumista* omaan oppimiseen ja koulutuksessa rakentuvaan asiantuntijuuteen. Arviointi koostuu opiskelijan itsearviointista, vertaisarviointista, työelämän- sekä kouluttajien arvioinneista ja palautteista. Opintoihin sisältyvä arviointi ja palaute ovat sidoksissa opetuksen tavoitteisiin ja asetettuihin arviointikriteereihin sekä opiskelijan ammatilliseen kasvuun.

Opintokokonaisuuden hyväksymisen edellytyksenä on siihen kuuluvien opintojaksojen suorittaminen opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojaksojen ja opinnäytetyön arvioinneissa käytetään arvosanoja kiitettävä (5), erittäin hyvä (4), hyvä (3), erittäin tyydyttävä (2) ja tyydyttävä (1) sekä hylätty (0). Hylätyn suorituksen voi uusia. Joidenkin opintojaksojen kohdalla voidaan käyttää myös arvosanaa hyväksyty/täydennettävä. Opintosuoritukset tallennetaan Metropolia ammattikorkeakoulun opintohallintojärjestelmään Winhaan. Arviointikriteereitä kehitetään yhteistyössä sosiaalialan valtakunnallisen ammattikorkeakouluverkoston ylemmän AMK-tutkinnon sekä Metropolia Master´s ylemmän AMK- tutkinnon verkoston tutkinto-ohjelmien kanssa. Tämän opetussuunnitelman opintojen arviointikriteerit ovat liitteenä (liite 2). Opinnäytetyöllä on erilliset arviointikriteerit (Liite 1).

Todistuksen ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisesta antaa Metropolia ammattikorkeakoulu valtakunnallisesti hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

4. Sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon rakenne

Sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tutkinto-ohjelmaan voidaan ottaa sosionomi (AMK) ja geronomi (AMK) tutkinnon suorittaneet. Opinnot ovat *laajuudeltaan 90 op* ja ne on mahdollista suorittaa työn ohella. Opinnoista syventäviä ammattiopintoja on 55 op, opinnäytetyö on 30 op laajuinen master-työ ja kokonaan vapaasti valittavat opinnot on laajuudeltaan 5 op. Tutkimuksellisen kehittämistyön opinnot toteutuvat opinnäytetyöprosessin etenemisen rytmissä tukien opinnäytteen valmistumista. Opintojaksojen toteutuksessa pyritään kokonaisvaltaistamaan oppimistehtäviä.

Lähiopetus toteutuu pääosin kolmena lukukautena (neljännellä lukukaudella on tarvittavaa opinnäytetyön ohjausta). Opiskelujen kokonaiskesto on noin 1,5–2 vuotta. Opinnot rakentuvat siten, että opiskelija halutessaan pystyy aina suorittamaan tutkinnon kolmessa lukukaudessa.

Opiskelijapalautteiden mukaan opintoja olisi tarpeen voida jaksottaa myös neljännelle lukukaudelle, sillä opiskelukuorma on monelle opiskelijalle hyvin raskas nykyisen kiireisen työelämän ohella. Opintojen henkilökohtaisempaan jaksottamiseen on mahdollisuus siten kuin jokaisen opiskelijan omassa opintosuunnitelmassa on sovittu (HOPS). Opiskelija voi jatkossa aiempaa laajemmin myös valita opintoja muiden ylempien tutkintojen tarjonnasta sekä Metropolian tarjonnasta että sovituilta osin muiden kumppaniammattikorkeakoulujen tarjonnasta. Myös

kesäopintomahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä Metropolia Master ´s tutkintojen verkoston sekä valtakunnallisen sosiaalialan AMK-verkoston kanssa.

Kun opinnäytetyön (master-työ) loppuunsaattaminen on mahdollista myös neljännellä lukukaudella, sillä voidaan edistää sitä, että tutkinnossa aloittaneet jaksavat viedä opintonsa päätökseen. Tutkinnosta valmistutaan erittäin hyvin, mikä onkin tärkeää sillä tutkinnon opetusresurssit määräytyvät jatkossa kokonaisuudessaan vain valmistuneiden YAMK-tutkintojen määrän mukaan. (OKM: Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma KESU; AMK-laki).

Työelämässä toimivat tarvitsevat runsaasti opintojen ohjausta, mikä otetaan huomioon opetuksen resursoinnin allokoinnissa sekä opintojen ohjauksen kehittämisessä. Tämä on myös OKM:n Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman tavoite (vuosien 2011-2016 toimenpide 109, 31).

Opintokokonaisuudet ja opintojaksot lukukausittain esitetään taulukossa 3.

Taulukko 3. Opintokokonaisuudet ja opintojaksot lukukausittain

Opintokokonaisuudet (OK)	1. lukukausi	2. lukukausi	3. lukukausi	4. lukukausi valinnainen
Sosiaalialan ja sosiaalityön asiantuntijuus 25 op				
Opintojaksot (OJ)				
· OJ Muuttuva sosiaalinen todellisuus ja arvot (10 op)	5 op	5 op		
· OJ Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin asiantuntijuus (10 op)	5 op	5 op		
Erityisasiantuntijuutta syventävä opintojakso			5 op	
· OJ Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan työ (5 op)				
Sosiaalialan ja sosiaalityön johtaminen ja kehittäminen 15op				
Opintojaksot (OJ)				
· OJ Asiakaspalvelun ja työyhteisön johtaminen sekä kehittäminen (10 op)	5 op	5 op		
Erityisasiantuntijuutta syventävä opintojakso			5 op	
· OJ Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan johtaminen (5 op)				
Tutkimuksellinen kehittämisosaaminen 15 op				
Opintojaksot (OJ)				
· OJ Tutkimuksellisen kehittämisen perusta sosiaalialalla (5 op)	5 op			
· OJ Strategiset ja menetelmälliset vaihtoehdot TK-työn toteuttamisessa (5 op)		5 op		
· OJ Johtopäätökset ja raportointi (5 op)			5 op	
Vapaasti valittavat opinnot 5 op			5 op	
Opintojakso (OJ) Vapaasti valittavat opinnot (5 op)				
Opinnäytetyö 30 op				
Opintojaksot				
· OJ Master-työn idea ja aihe (10 op)	10 op			
· OJ Master-työn suunnitelma (10 op)		10 op		
· OJ Master-työn raportti (10 op)			10 op	
Yhteensä eri lukukausina	30 op	30 op	30 op	
Kaikki yhteensä			90 op	

5. Opintokokonaisuuksien kuvaukset

5.1. Opintokokonaisuus: Sosiaalialan ja sosiaalityön asiantuntijuus 25 op

Opintokokonaisuus (OK) muodostuu kolmesta opintojaksosta (OJ): Muuttuva sosiaalinen todellisuus ja arvot -opintojakso (10 op), Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin asiantuntijuus -opintojakso (10 op) sekä Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan työ -opintojakso (5 op).

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija osaa analysoida arvopohjaisesti ja kriittisesti globaalin ja toisaalta paikallisen yhteiskunnan ja sosiaalipolitiikan toimintaympäristöä ja väestön tarpeita. Opiskelija hallitsee syvällisesti asiantuntijuusalueen tietoperustan ja menetelmät. Opiskelija osaa edistää monialaisessa kumppanuudessa kansalaisten ja palvelun piirissä olevien asiakkaiden sosiaalista hyvinvointia ja vähentää pahoinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä liittoutuen asiakkaiden ja väestön kanssa.

OJ Muuttuva sosiaalinen todellisuus ja arvot (10 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa kriittisesti analysoida yhteiskunnallisia globaaleja muutoksia sekä ennakoida niiden sosiaalisia vaikutuksia ihmisten hyvinvoinnille. Opiskelijalla on kokonaisnäkemys kunnallisen, valtiollisen ja EU:n sosiaalipolitiikan sisällöstä ja haasteista Suomessa. Hän osaa soveltaa kestävä sosiaalisen kehityksen periaatteita toiminnassaan ihmisten ja heidän yhteisöjensä parissa.

Opiskelija tuntee yleiset moraalifilosofiset näkökulmat ja osaa soveltaa niitä ammatillisia ratkaisuja tehdessään. Opiskelija osaa arvioida eettisesti toimiansa seurauksia. Opiskelija tuntee yleiset yhteiskuntafilosofiset näkökulmat ja niiden käytännölliset poliittiset toteutukset. Opiskelija osaa arvioida yhteiskunnallisten ratkaisujen oikeudenmukaisuutta em. näkökulmista ja soveltaa niitä ammatillisessa kehittämisessä.

Sisältö

Globaalit yhteiskunnalliset muutokset ja niiden vaikutukset. Sosiaalipolitiikka kunnissa, Suomessa ja EU:ssa. Sosiaalisesti kestävä kehitys. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi (IVA) ja ennakointimetodit.

Arvoteoria, normatiivinen etiikka, eettinen ongelmanratkaisu. Yhteiskunnalliset arvot ja oikeudenmukaisuusteoriat.

OJ Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalisen hyvinvoinnin asiantuntijuus (10 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija omaa syvällisen tietämyksen ihmisten hyvinvointiin keskeisesti vaikuttavista yhteiskunnallisista tekijöistä sekä sosiaalisesta, kulttuurisesta, poliittis- hallinnollisesta että taloudellisesta näkökulmasta. Hänellä on syvälinen kokonaisnäkemys lasten, nuorten ja perheiden elinoloista. Hän tunnistaa keskeisiä ihmisten hyvinvointia edistäviä ja uhkaavia sosiaalisia kehityskulkuja kuten yhteiskunnan rakenteisiin ja arvoihin liittyviä muutoksia. Hän osaa arvioida niiden merkitystä yksittäisten ihmisten elämässä.

Sisältö

Lapsi-, nuoriso- ja perhepolitiikka kansallisesti ja paikallisesti. Lapsiperheiden taloudellinen tilanne ja lapsiköyhyys. Perheiden ja lasten hyvinvointipalveluiden ajankohtainen tilanne ja niiden haasteet nyt ja tulevaisuudessa. Monikulttuurisuus ja maahanmuuttajuus lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta. Uudistuva ja kehittyvä ehkäisevä lastensuojelu, varhaiskasvatus ja lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu.

OJ Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan työ (5 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija on perehtynyt syvällisesti valitsemaansa sosiaalialan asiantuntijuusalueeseen, sen toiminnan reunaehtoihin, politiikkaan, lainsäädäntöön ja kehityshaasteisiin. Hän tuntee ajankohtaista tutkimusta ja hallitsee uusimpia työmenetelmiä ja käytäntöjä. Hän omaa kriittisen, tutkivan ja kehittävän näkemyksen työhönsä ja osaa soveltaa erilaisia kehittämisen ja innovoinnin menetelmiä.

Sisältö

Sisältö muotoutuu valitun asiantuntijuusalueen mukaan, joka voi kytkeytyä lapsiperhepalveluihin tai muuhun sosiaalialan tehtäväalueeseen. Opinnot toteutuvat työelämäyhteistyössä ja sisältöteeman mukaan kootussa ryhmässä pääosin itseohjautuvasti. Tutkivat ja kehittävät työtavat, innovaatioprosessi ja -menetelmät. Teema-alueeseen liittyvä uusin kotimainen ja kansainvälinen tutkimus ja parhaat käytännöt.

5.2. Opintokokonaisuus: Sosiaalialan ja sosiaalityön johtaminen ja kehittäminen 15 op

Opintokokonaisuus muodostuu kahdesta opintojaksosta: asiakaspalvelutoiminnan ja työyhteisön kehittäminen ja johtaminen (10 op) ja Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan johtaminen (5 op).

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija hallitsee strategisen ja operatiivisen johtamisen periaatteet ja osaa soveltaa niitä käytännön johtamisessa, tuntee toiminnanohjausjärjestelmiä ja osaa soveltaa niitä työyhteisössään / organisaatiossaan sekä osaa kehittää palveluja ja palveluyksikköjen sekä työyhteisöjen toimintaa osallistavilla toimintatavoilla.

Opetukseen integroidaan alan uusinta lainsäädäntöä, johtamisalueiden uusin tutkimus- ja kehittämiskirjallisuus, johtamisen hyvät käytännöt myös kansainvälisin esimerkein. Ensimmäisen opintojakson (10 op) aikana luodaan näkemys tämän ajan johtamisen teorioista ja keskeisistä käytännöistä sekä perusteet syventävän aihekokonaisuuden osalta. Kaikissa opetussisällöissä korostetaan osallistuvaa ja tiedolla johtamista sekä eettistä ja kestävän kehityksen mukaista johtamista.

OJ Asiakaspalvelun ja työyhteisön johtaminen sekä kehittäminen (10 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija hallitsee strategisen ja operatiivisen johtamisen periaatteet erityisesti sosiaalialan ja sosiaalityön johtamisen erityispiirteiden näkökulmasta, sekä tuntee toiminnanohjausjärjestelmiä (laatujärjestelmiä) ja osaa soveltaa niitä työyhteisössään/organisaatiossaan. Hän tuntee keskeiset sisällöt asiakaspalveluyksikön talous- ja henkilöstöjohtamisesta, organisaatioviestinnästä, asiakaslähtöisten palveluprosessien johtamisesta ja kehittämisestä sekä palveluliiketoiminnasta. Hän ymmärtää työyhteisön kehittämisen ja johtamisen prosessit sekä työhyvinvoinnin edistämisen periaatteet.

Sisältö

Johtaminen organisaatioissa: johtamisen nykyteoriat, strateginen & operatiivinen ja muutoksen johtaminen organisaatioissa. Asiakaspalveluyksikön ja sen asiakasprosessien johtaminen ja kehittäminen. Työyhteisön ja osaamisen johtaminen sekä esimiestyö. Kehittämistä tukeva tuotteistaminen ja palvelujen markkinointi. Palvelujen hankinta, palvelustrategiat ja -sopimukset. Palveluprosessien analysointi ja prosessien kehittäminen. Monialaisten asiakaspalveluyksiköiden johtaminen ja kumppanuusverkostojen koordinointi. Organisaatioiden tuloksellisuuden kehittäminen ja arviointi. Talouden johtaminen ja taloushallinto. Palveluliiketoiminnan johtaminen.

OJ Uudistuva innovatiivinen sosiaalialan johtaminen (5 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija ymmärtää syvällisesti valitsemansa johtamisnäkökulman kehittämishaasteita, menetelmiä ja osaa soveltaa niitä käytäntöön. Hän tuntee ajankohtaista johtamisen tutkimusta ja hyviä käytäntöjä. Hän omaa kriittisen, tutkivan ja kehittävän näkemyksen johtamiseen ja alan tulevaisuuteen.

Osaamistavoitteet painottuvat valitun johtamisnäkökulman mukaan. Opiskelija osaa arvioida toimintaympäristön muutosta ja ennakoida niiden vaikutuksia sosiaalialan työhön ja työyhteisöille. Opiskelija osaa kehittää ja johtaa työyhteisön toimintaa ja sen osaamista yhteistyössä henkilöstön kanssa sekä muotoilla asiakaslähtöiset perustelut työn ja työyhteisön eettiselle ja kestäväälle kehittämiselle. Opiskelija osaa toimia kannustavana ja tuloksellisena esimiehenä. Opiskelija osaa kehittää asiakaslähtöisesti ja osallistavasti palveluja, palveluprosesseja ja sosiaalisia innovaatioita sekä osallistua muutosprosessien johtamiseen. Opiskelija osaa johtaa palveluliike-yksikköä tuloksellisesti. Hän osaa verkostoitua ja rakentaa kumppanuussuhteet yksikön kestäväen menestyksen varmistamiseksi.

Sisältö

Sisältö muotoutuu valitun johtamisen sisältöteeman ja sen osaamistavoitteiden mukaan. Teema voi kohdentua esimerkiksi työyhteisön johtamiseen, palveluprosessien kehittämiseen tai palveluliiketoimintaan. Opinnot toteutuvat työelämäyhteistyössä ja sisältöteeman mukaan kootussa ryhmässä pääosin itseohjautuvasti. Tutkivat, kehittävät ja osallistavat asiakaslähtöiset johtamisen työtavat, innovaatioprosessit ja -menetelmät. Teema-alueeseen liittyvä uusin kotimainen ja kansainvälinen tutkimus ja parhaat käytännöt.

5.3 Opintokokonaisuus: Tutkimuksellinen kehittämisosaaminen 15 op

Opintokokonaisuus muodostuu kolmesta opintojaksosta: Tutkimuksellisen kehittämisen perusta sosiaalialalla (5 op), Strategiset ja menetelmälliset vaihtoehdot TK-työn toteuttamisessa (5 op) sekä Johtopäätökset ja raportointi (5 op).

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija osaa kriittisesti analysoida ja arvioida yhteiskunnallisen kehittämisen kannalta olennaista tietoa sekä hyödyntää sitä kehittämisessä. Opiskelija hallitsee sosiaalialan ja sosiaalityön tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannalta keskeisten käsitteiden ja menetelmien käytön ja osaa soveltaa niitä työssään. Opiskelija osaa ideoida, valmistella ja johtaa tutkimuksellista kehittämistyötä sekä arvioida niiden prosesseja ja vaikuttavuutta.

Opintokokonaisuuden opetus toteutetaan niin, että se mahdollisimman tehokkaasti tukee opiskelijan opinnäytetyöprosessia, ja siten että lähiopetus, työpajat ja seminaarit ajoitetaan opinnäytetyöprosessin kanssa yhteensopivaksi. Opetus koostuu kaikille yhteisistä osioista sekä opiskelijan oman opinnäytetyön kannalta tarkoituksenmukaisista opinnoista.

OJ Tutkimuksellisen kehittämisen perusta (5 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija hallitsee kriittisen ajattelun välineet asiantuntijatasen toimijalta edellytettävällä tavalla. Opiskelija osaa soveltaa kriittistä ajattelua kehittämistä koskevien käytännöllisten ongelmien ratkaisemisessa ja päätöksenteossa. Opiskelija tuntee sosiaalialan työn ja kehittämisen kokonaisuutta koskevat käsitteelliset näkökulmat ja osaa soveltaa niitä kehittämistoimintaan. Opiskelija tuntee sosiaalialan tutkimuksen paradigmat ja niihin liittyvät arvot, oletukset ja metodologiset taustaehdot. Opiskelija osaa soveltaa sosiaalialan kehittämiseen liittyviä periaatteita omassa toiminnassaan.

Opiskelija hallitsee kehittämisprojektin perustamisen ja suunnittelun periaatteet ja käytännöt sekä osaa laatia toteuttamiskelpoisen ja hyvin perustellun projektisuunnitelman. Opiskelija osaa määritellä ongelman/tehtävän, joka on ratkaistavissa/toteutettavissa tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmin.

Opiskelija osaa arvioida projektisuunnitelmia ja niiden toteuttamiskelpoisuutta sekä projektin tulosten merkitystä ammatillisen kehittämisen näkökulmasta. Opiskelija osaa laatia tutkimussuunnitelman tieteellisen raportoinnin periaatteita noudattaen. Opiskelija hallitsee asiantuntijuuteen liittyvän viestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen periaatteet sekä osaa viestiä ja tuottaa tieteelliset kriteerit täyttävää asiantuntijatekstiä.

Sisältö

Argumentaatio: looginen rakenne ja sisältö; Kriittinen tiedonkäsitys; Tiedon lähteet ja arviointi; Tieteellinen ajattelu; Sosiaalialan tieteenfilosofia; Sosiaalialan tutkimuksen paradigmat ja ohjelmat; Sosiaalialan kehittämisen oletukset, arvot ja metodologia.

Opinnäytetyön aihe/ideapaperi, tutkimus/kehittämissuunnitelman perusteet, projektin arviointi, ongelman määrittely, tieteellinen kirjoittaminen ja viestintä, tieteellinen raportointi.

OJ Strategiset ja menetelmälliset vaihtoehdot TK-työn toteuttamiselle (5 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee tutkimuksellisen kehittämistoiminnan yleiset metodologiset periaatteet sekä sen erilaiset strategiset ja menetelmälliset vaihtoehdot. Opiskelija hallitsee oman kehittämistehtävänsä kannalta relevantit strategiset vaihtoehdot ja menetelmät ja osaa soveltaa niitä omassa kehittämistehtävässään.

Sisältö

Määrällisen tutkimuksen strategiat ja menetelmät; laadullisen tutkimuksen strategiat ja menetelmät; toiminnallisen kehittämistoiminnan strategiat ja menetelmät; arviointitutkimuksen strategiat ja menetelmät. Opinnäytetyösuunnitelma.

Opiskelijat tutustuvat erilaisiin tutkimuksellisen kehittämistoiminnan strategioihin ja menetelmiin. Opiskelija perehtyy oman osaamisensa kehittämisen kannalta keskeisiin tutkimusstrategioihin, kuten a) Määrällinen strategia; b) Laadullinen strategia; c) Toiminnallinen strategia ja c) Arviointitutkimus. Eriytyvä osa toteutetaan aihetta koskevaan kirjallisuuteen tutustumalla sekä osallistumalla aihetta koskevaan työskentelyyn.

OJ Johtopäätökset ja raportointi (5 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa tulkita ja arvioida tutkimuksellisen kehittämistehtävänsä tuloksia ja johtopäätöksiä tehtävälle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen ja tulosten tarkoituksenmukaisuuden näkökulmasta siinä teoreettisessa viitekehyksessä, jonka opiskelija on tehtävälleen valinnut. Opiskelija osaa raportoida työnsä tuloksista ja johtopäätöksistä tieteellisen kirjoittamisen periaatteita noudattaen. Opiskelija pystyy käyttämään englannin kieltä työelämän edellyttämässä kielenkäyttötilanteessa sekä suullisesti että kirjallisesti. Opiskelija pystyy lukemaan alan kirjallisuutta sekä laatimaan erilaisia asiatekstejä englanniksi.

Sisältö

Osio ajoittuu 3. lukukaudelle ja se koostuu lähiopetuksesta, työpajatyöskentelystä sekä pienryhmien opinnäytetyöskentelystä. Jokainen opintojakson osio edellyttää opiskelijalta itseohjautuvaa ja aktiivista panosta opetusjaksolla annettujen tehtävien, työpajatyöskentelyn sekä opinnäytetyöskentelyn toteuttamisessa.

5.4 Opintokokonaisuus: Vapaasti valittavat opinnot (5 op)

Opintokokonaisuuden tavoitteena on opiskelijan oman erityisosaamisen syventäminen ja laajentaminen.

Tutkinto-ohjelmaan sisältyy viiden (5) opintopisteen laajuiset kokonaan vapaasti valittavat opinnot, jotka opiskelija sisällyttää omaan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa.

OJ Vapaasti valittavat opinnot (5 op)

Vapaasti valittavat opinnot voivat olla luonteeltaan:

Metropolian, Laurean ja Diakonia AMK:n tai valtakunnallisen sosiaalialan AMK-verkoston opetustarjontaa, alan kirjallisuuteen perustuvia esseitä, sosiaalialan työelämäprojekteja, opetussuunnitelman sisältöjä ja tavoitteita vastaavia erikoistumis- tai täydennyskoulutuksia, korkeakoulussa suoritettuja opetussuunnitelman sisältöjä ja ylempää korkeakoulututkintoa vastaavia opintoja, kansainvälisiin konferensseihin osallistuminen tai vastaavaa.

Sisällöllisesti vapaasti valittavien opintojen tulee vastata opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöä ja tukea opiskelijan ammatillista erityisosaamista. Opiskelija neuvottelee opinnoista ja niiden opintopistemääristä opettajatutorinsa kanssa.

5.5 Opintokokonaisuus: Opinnäytetyö (30 op)

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija master-työssään - opinnäytetyössään - ja sen laadintaprosessissa osoittaa hallitsevansa laaja-alaisesti ja kattavasti oman asiantuntijuusalueensa tiedolliset sisällöt yhteiskunta- ja ihmistieteellisestä näkökulmasta. Hän osoittaa omaavansa selkeän kuvan ja merkityksen asiantuntijuusalueensa yhteiskunnallisesta merkityksestä ja kykenevänsä arvioimaan kriittisesti asiantuntijuusalueensa ongelmakokonaisuuksia ja erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja. Opiskelija osoittaa kykynsä viestiä kirjallisesti asiantuntijuusalueeseensa liittyvistä kysymyksistä. Opiskelija osoittaa kykynsä soveltaa tutkimusmenetelmiä hyödyntäen tietojaan ja taitojaan vaativissa asiantuntijuustehtävissä sekä valmiutensa kehittää osaamistaan edelleen.

Opiskelija osoittaa opinnäytetyöprosessissa taitoa suunnitellusti ja johdonmukaisesti toteuttaa tutkimuksellinen kehittämisprosessi yhteistyössä työelämän kanssa. Opinnäytetyön tekeminen etenee lukukausittain.

OJ Master-työn idea ja aihe (10 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija laatii opinnäytetyötään koskevan idea ja aihepaperin.

Sisältö

Opinnäytetyön ideapaperi, sen esittely, yhteiskehittely ja opponointi opinnäytetyön pienryhmässä ja työskentelyverstaissa.

OJ Master-työn suunnitelma (10 op)

Osaamistavoitteet

Opiskelija laatii opinnäytetyötään koskevan suunnitelman sekä työtä koskevat sopimukset ja tarvittavan tutkimusluvan.

Sisältö

Opinnäytetyösuunnitelma, sen esittely yhteiskehittely ja opponointi opinnäytetyön pienryhmissä, tutkimuslupa ja siihen liitettävä hyväksytty opinnäytetyösuunnitelma, sekä opinnäytetyötä koskeva yhteistyösopimus.

OJ Master-työn raportti (10 op)

Osaamistavoitteet

Valmiin opinnäytetyön hyväksytty suoritus.

Sisältö

Opinnäytetyön käsikirjoituksen esittely, sekä kriittinen reflektio opinnäytetyön pienryhmässä. Hyväksytyn opinnäytetyön julkistaminen työelämässä. Opinnäytetyön kypsyysnäyte.

Liite 1. Master-työn/opinnäytetyön arviointikriteerit

Liite 2. Osaamisen arvioinnin kriteerit

Liite 1: Master-työn/opinnäytetyön arviointikriteerit

Metropolia Master's verkosto: opinnäytetyö-kehittämisryhmä

Master-työn (Master's Thesis):opinnäytetyön arviointikriteerit (otettu käyttöön 2015)

Arviointikriteerit	Hylätty	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä
Työn merkitys työelämäkumppanille, ammattialalle ja/tai alueen kehittämiseen	Työn tavoitteet eivät avaudu lukijalle. Työssä ei ole löydettävissä asiakaslähtöisyyttä eikä yhteyttä organisaatioon ja/tai ammattikorkeakoulun tai alueen kehitysstrategioihin. Merkitys toimeksiantajalle tai ammattialalle on vähäinen.	Työn tavoitteet määritellään ymmärrettävästi ja ne saavutetaan ainakin osittain. Työ antaa aineksia kumppaniorganisaation toiminnan, ammattialan ja/tai alueen kehittämiseen.	Tavoitteet määritellään selkeästi. Työssä kehitetään konkreettisesti kumppaniorganisaation toimintaa ja/tai työn ammattialan ja/tai aluekehityksen kannalta kiinnostava. Työn kaari ulottuu kehittämistarpeen määrittelystä ammattialaa kehittäviin, sovellusarvoa omaaviin perusteltuihin ehdotuksiin.	Työlle on asetettu korkeat tavoitteet. Työssä uudistetaan onnistuneesti kumppaniorganisaation toimintaa ja/tai se on ammattialan ja/tai aluekehityksen kannalta tärkeä ja ajankohtainen. Työn kaari ulottuu kehittämistarpeen määrittelystä tutkimuksellisen kehitysprosessin kautta tulosten soveltamiseen.
Tietolähteiden hyödyntäminen ja menetelmällinen osaaminen, tutkimuksellinen kehittämisote	Työstä puuttuu tietoperusta tai esitetyllä tiedolla ei ole yhteyttä toiminnan kehittämiseen. Työstä ei selviä, miten tutkimus- ja kehittämismenetelmiä sovellettiin, tai niiden kuvaus on irrallista ja käyttö epäloogista.	Tietoperusta jää osittain irralliseksi toiminnan kehittämisestä ja johtopäätöksistä. Olennaisia lähteitä puuttuu. Tutkimus- ja kehittämismenetelmiä hyödynnetään rutiinomaisesti.	Tietoperusta on relevantti ja monipuolinen. Tietoperusta ohjaa toiminnan kehittämistä luontevasti. Valitut tutkimus- ja kehittämismenetelmät soveltuvat työhön ja niitä on käytetty oikein.	Tietoperusta on relevantti, ajankohtainen ja monipuolinen myös kansainvälisen kirjallisuuden osalta. Tietoperusta ohjaa toiminnan kehittämistä luontevasti. Valittuja tutkimus- ja kehittämismenetelmiä sovelletaan erityisen onnistuneella tavalla.
Tulokset ja johtopäätökset	Aineistosta ei ole saatu raportoitavia tuloksia. Sovellusalueita ei ole löydettävissä.	Aineistosta ja tuloksista on tehty johtopäätöksiä ja ne on esitelty pääpiirteissään. Työssä pohditaan tulosten soveltuvuutta, joskin ylimalkaisesti.	Aineistosta ja tuloksista on tehty perusteltuja johtopäätöksiä ja ne on esitelty selkeästi. Työssä pohditaan tulosten soveltuvuutta myös laajempaan kontekstiin.	Aineistosta ja tuloksista on tehty syvällisiä johtopäätöksiä ja ne on esitelty oivaltavasti. Työssä pohditaan tulosten soveltuvuutta laajempaan ammattilliseen ja työelämäkontekstiin.
Työn toteutuminen prosessina	Työ on prosessin kuvaus, jossa menetelmät, aineistot ja konkreettinen kehittäminen puuttuvat. Prosessin ja tuotoksen arviointi puuttuu. Ammatillinen vuoropuhelu ei ole ollut tavoitteellista.	Kokonaisuus pysyy hallinnassa, mutta työ ei etene tavoitteiden mukaisesti. Itsenäisen kehittämistyön osuus on vähäinen, samoin yhteistyö keskeisten toimijoiden kanssa. Prosessia ja tuotosta on arvioitu suppeasti.	Työprosessi on toteutettu suunnitelmallisesti. Kehittämistyötä tehdään sekä itsenäisesti että tutkimuksellisella kehittämisotteella muiden keskeisten toimijoiden kanssa onnistuneessa yhteistyössä. Prosessia ja tuotosta on arvioitu.	Työprosessin hallinta on sekä suunnittelun että toteutuksen osalta varmaa, rakentavaa ja ammattimaista. Prosessia ja tuotosta on arvioitu kriittisesti.
Työn viestivyyden, kielen ja ulkoasu	Työ ei täytä oman alansa asiantuntijaviestinnältä edellytettyä vähimmäistasoa viestivyyden, kielen ja/tai ulkoasun osalta.	Työn rakenteeseen ja oikeakielisyyteen on jäänyt huomauttavaa. Kielellinen ilmaisu on melko kankeaa.	Kieli on lähes virheetöntä asiantuntijatekstiä ja jäsentely johdonmukaista. Ulkoasu on moitteeton ja teksti sujuvaa.	Työ muodostaa ehyen kokonaisuuden. Tulokset on viestitty vakuuttavasti keskeisille kohderyhmille. Työn kieliasu on huoliteltu ja sujuva. Ulkoasu on kauttaaltaan korkeatasoinen.

Liite 2. Osaamisen arvioinnin kriteerit

Metropolia, sosiaalialan ylempi amk-tutkinto. Osaaminen arvioinnin kriteerit opetus suunnitelmassa 2016-2017

Liite

Arvosana	Arvioitava osaaminen	Arvioitava osaaminen	Arvioitava osaaminen
	Sosiaalialan asiantuntijuus	Sosiaalialan johtaminen ja kehittäminen	Tutkimuksellinen kehittäminen
Kiitettävästi (5) Opiskelija	<ul style="list-style-type: none"> analysoi arvopohjaisesti ja kriittisesti globaalien ja toisaalta paikallisen yhteiskunnan ja sosiaalipolitiikan toimintaympäristöä ja väestön tarpeita monialaisesti ja moninäkökulmaisesti uusinta kansainvälistä ja kotimaista tietoa käyttäen hallitsee syvällisesti valitsemansa asiantuntijuusalueen tietoperustan ja menetelmät ja kykenee soveltamaan niitä joustavasti vaativissa ja kompleksisissa tilanteissa edistää monialaisessa kumppanuudessa lasten, nuorten ja perheiden sosiaalista hyvinvointia ja vähentää pahoinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä liittoutuen asiakkaiden ja väestön kanssa ja soveltaen vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä uudistaen niitä innovatiivisesti 	<ul style="list-style-type: none"> hallitsee strategisen ja operatiivisen johtamisen periaatteet ja osaa soveltaa niitä käytännön johtamisessa joustavasti vaativissa ja monimutkaisissa johtamistilanteissa tuntee toiminnanohjausjärjestelmiä ja osaa soveltaa niitä monialaisissa työyhteisöissä ja organisaatioissa sekä verkostoissa. kehittää ja johtaa eettisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla palveluja ja palveluyksiköjä. Opiskelija osaa johtaa työyhteisöjen toimintaa innostavilla ja toimintaa uudistavilla tavoilla. 	<ul style="list-style-type: none"> analysoi ja arvioi kriittisesti yhteiskunnallisen kehittämisen kannalta olennaista kansainvälistä ja kotimaista tietoa sekä hyödyntää sitä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi yhteiskunnassa hallitsee sosiaalialan tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannalta keskeisten käsitteiden ja menetelmien käytön ja osaa soveltaa niitä monipuolisesti ja innovatiivisesti laajoissakin tutkimuksellisissa kehittämishankkeissa ideoi, valmistelee ja johtaa tutkimuksellista kehittämistyötä vaativissa toimintaympäristöissä sekä arvioi niiden prosesseja ja vaikuttavuutta yhteistyössä asiakkaiden ja kehittämiskumppaneiden kanssa
Hyvin (3) Opiskelija	<ul style="list-style-type: none"> analysoi monialaisesti, moninäkökulmaisesti sekä arvopohjaisesti ja kriittisesti globaalien ja toisaalta paikallisen yhteiskunnan ja sosiaalipolitiikan toimintaympäristöä ja väestön tarpeita hallitsee syvällisesti valitsemansa asiantuntijuusalueen tietoperustan ja menetelmät ja kykenee soveltamaan niitä joustavasti erilaisissa tilanteissa edistää monialaisessa kumppanuudessa lasten, nuorten ja perheiden sosiaalista hyvinvointia ja vähentää pahoinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä liittoutuen 	<ul style="list-style-type: none"> hallitsee strategisen ja operatiivisen johtamisen periaatteet ja osaa soveltaa niitä joustavasti käytännön johtamisessa tuntee toiminnanohjausjärjestelmiä ja osaa soveltaa niitä monialaisissa työyhteisöissä ja organisaatioissa sekä verkostoissa. kehittää ja johtaa eettisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla palveluja ja palveluyksiköitä sekä työyhteisöjen toimintaa osallistavilla toimintatavoilla 	<ul style="list-style-type: none"> analysoi ja arvioi kriittisesti yhteiskunnallisen kehittämisen kannalta olennaista kansainvälistä ja kotimaista tietoa sekä hyödyntää sitä kehittämisessä hallitsee sosiaalialan tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannalta keskeisten käsitteiden ja menetelmien käytön ja osaa soveltaa niitä monipuolisesti työssään ideoi, valmistelee ja johtaa tutkimuksellista kehittämistyötä sekä arvioi niiden prosesseja ja vaikuttavuutta yhteistyössä asiakkaiden ja kehittämiskumppaneiden kanssa

	asiakkaiden ja väestön kanssa ja soveltaen vaihtoehtoisia toimintatapoja		
Tyydyttävästi (1) Opiskelija...	<ul style="list-style-type: none"> analysoi arvopohjaisesti ja kriittisesti globaalin ja toisaalta paikallisen yhteiskunnan ja sosiaalipolitiikan toimintaympäristöä ja väestön tarpeita hallitsee syvällisesti valitsemansa asiantuntijuusalueen tietoperustan ja menetelmät ja osaa soveltaa niitä työssään edistää monialaisessa kumppanuudessa lasten, nuorten ja perheiden sosiaalista hyvinvointia ja vähentää pahoinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä liittoutuen asiakkaiden ja väestön kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> hallitsee strategisen ja operatiivisen johtamisen periaatteet ja osaa soveltaa niitä käytännön johtamisessa tuntee toiminnanohjausjärjestelmiä ja osaa soveltaa niitä työyhteisössään /organisaatiossaan. kehittää palveluja ja palveluyksikköjen sekä työyhteisöjen toimintaa osallistavilla toimintatavoilla 	<ul style="list-style-type: none"> analysoi ja arvioi kriittisesti yhteiskunnallisen kehittämisen kannalta olennaista tietoa sekä hyödyntää sitä kehittämisessä hallitsee sosiaalialan tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannalta keskeisten käsitteiden ja menetelmien käytön ja osaa soveltaa niitä työssään ideoi, valmistelee ja johtaa tutkimuksellista kehittämistyötä sekä arvioi niiden prosesseja ja vaikuttavuutta